

En vooruit, waarom geen cordon tegen N-VA?

(De Morgen, 22/10/2010)

Wouter Van Besien reageert op de links-progressieve 'Vooruitgroep'. Van Besien is voorzitter van Groen! Sp.a en Groen! lopen slaafs achter het Vlaamse front. Dat schreef de links-progressieve Vooruitgroep (DM 21/10). Wouter Van Besien reageert.

Op zondagmiddag 17 oktober, rond halfdrie, kwam de e-mail van Bart De Wever binnen. In bijlage zat zijn verslag aan de koning, dat hij als clarificateur nog moest overmaken. Het bleek een uitgeschreven voorstel te zijn voor de zesde staatshervorming van België. En ook de vraag: wat vindt Groen! van dit voorstel? Antwoord verwacht tegen maandagmiddag, 14 uur.

In grote lijnen komt dat antwoord hierop neer. Het voorstel bevat genoeg elementen om verder over te onderhandelen. De sociale zekerheid en de vennootschapsbelasting worden federaal gehouden, voor ons waren dat belangrijke strijdpunten. Een splitsing van de sociale zekerheid zou immers leiden tot een versmalling van de solidariteitsbasis. Een splitsing van de vennootschapsbelasting zou de verschillende gewesten met elkaar in concurrentie jagen, een situatie waar alleen de overheid zelf bij verliest. In de tekst worden ook de regio's versterkt. Dat is positief, bijvoorbeeld op vlak van arbeidsmarktbeleid, want het maakt een coherenter beleid mogelijk. Maar ook het groene voorstel van de klimaatresponsabilisering is erin opgenomen. Gewesten die hun CO₂-reductie verminderen worden door deze maatregel beloond. Bovendien is er ook behoorlijke aandacht voor politieke vernieuwing wat belangrijk is om het algemeen vertrouwen in de politiek op te krikken.

Maar het is niet dat we een gat in de lucht sprongen bij het lezen van de tekst. We hebben grote problemen met verschillende passages. In de eerste plaats met het voorgestelde financieringsmodel. In het voorstel-De Wever zal de federale staat te weinig financiering overhouden. De sociale zekerheid zal zich niet overeind kunnen houden. De pensioenen komen in gevaar. Het onderdeel over justitie is veel te veel bric à brac. Het wordt een kluwen dat enkel maar meer complexiteit met zich meebrengt terwijl een modern gerecht net nood heeft aan meer transparantie. En ook voor Brussel staat er veel narigheid in. De tekst vertrekt duidelijk vanuit een wantrouwen over Brussel en De Wever plaatst Brussel bijna onder voogdij. Onze benadering is anders. Groen! wil in Brussel vereenvoudigde, efficiënte politieke structuren die net meer verantwoordelijkheid krijgen.

Groot was dan ook onze verbazing dat de Vooruitgroep plots het 'Vlaams Front' aanvalt. Welk Vlaams front wordt hier precies bedoeld? Er is in de hele onderhandelingsronde nooit een gezamenlijke strategie geweest van de vier Vlaamse partijen rond de tafel. Er zijn wel momenten geweest dat de vier Vlaamse partijen hetzelfde standpunt deelden, maar er waren evengoed momenten dat dat niet zo was. Wat dan overigens tot oppervlakkige perscommentaren leidde als er is een Vlaams front gevormd, en oeps, het Vlaams front is weer uit elkaar gevallen.

De Vooruitgroep pleit voor een ander soort frontvorming: de Franstalige olijfbom, Groen! en sp.a tegen N-VA. Het komt dicht tegen het voorstel om een regering van nationale eenheid te vormen en N-VA te laten sudderen in de oppositie. En, waarom niet nog een stap verder zetten, een cordon sanitaire tegen de N-VA? Dat lijkt ons echt twee stappen te ver. De N-VA heeft een separatistische agenda en combineert dat met een rechts-liberale economische agenda. Dat is niet eens een verborgen agenda, dat is gewoon hun partijprogramma.

Het programma van Groen! staat daar heel ver van af. Wij streven naar sterke overheden van onderen uit gestuurd en een economisch programma van duurzaamheid en solidariteit. Net daarom zit Groen! mee aan de onderhandelingsstafel. Om die prioriteiten, met de kracht die we hebben, gedreven te verdedigen. Want niet onderhandelen betekent geen oplossingen. Niet onderhandelen betekent nieuwe verkiezingen. Niet onderhandelen betekent ook een verdere polarisering in dit land

op basis van taalgroepen. En dat willen we niet. Daarom kiest Groen! voor de bittere noodzaak van onderhandelingen. Dat was al zo toen de tekst van Di Rupo op tafel lag. Dat blijft zo nu er een tekst van Bart De Wever op tafel ligt.

Reactie Vooruitgroep

Beste Wouter,

Alvast bedankt voor jouw reactie op ons opinie artikel in De Morgen.

Graag willen we alvast enkele misverstanden uit de weg ruimen.

1) Op geen enkele manier hebben wij willen suggereren dat Groen! of SPa niet meer zouden mogen onderhandelen met NV-A. Wat we wel hebben willen aangeven dat in dergelijk onderhandelingsproces het volgens ons verre vanzelfsprekend is om zich op de lijn van NVA te stellen. We roepen dus zeker niet op tot een cordon sanitaire rond NVA.

2) Wanneer we spreken over een Vlaams Front bedoelen we uiteraard niet dat de Vlaamse partijen over alles dezelfde mening hebben. Wat echter wel opvalt is dat er de facto een Vlaams front is. Over de nota De Wever kan blijkbaar onderhandeld worden, maar aan Franstalige eisen of bezorgdheden worden veel minder woorden vuil gemaakt. Het is zowat een dogma geworden bij Vlaamse partijen dat een transfer van bevoegdheden (bv. qua arbeidsmarktbeleid) beter is voor de regio's. Dit is geen gewone politieke eis meer, die in onderhandelingen eventueel kan worden afgewogen tegen het binnenhalen van andere politieke eisen, het is eis geworden die moet gerealiseerd worden ongeacht de politieke bondgenootschappen die men er moet voor aangaan. In die zin is er volgens ons wel degelijk sprake van een Vlaams front.

3) We hebben dus ook niet opgeroepen tot de vorming van een regering van nationale eenheid. Wel hebben we gesuggereerd dat het voor progressieve partijen wel eens veel beter zou kunnen zijn om de al dan niet legitieme splittingseisen af te wegen tegenover andere progressieve eisen. Groen! en SPa hebben een ruim pakket aan eisen. Sommigen daarvan zullen gemakkelijker worden bereikt in tandem met de progressieve Franstalige partijen, andere verzuchtingen blijkbaar met NVA. Wat wij voorstellen is dat het vanuit progressief standpunt de eerste type van eisen voorrang verdient.

4) Het centrale punt van ons betoog is echter de vaststelling dat het nationalistisch discours hegemonisch is geworden waardoor progressieve zienswijzen niet alleen naar de marge worden geduwd, maar zelfs monddood worden gemaakt. De slogan lijkt wel te zijn: eerst splitsen en dan kunnen we weer over andere thema's praten. Het feit dat elke discussie in de nationalistische mal worden geduwd en over een aantal dogma's boven elk debat onmogelijk is geworden, versterkt bij de publieke opinie de indruk dat het gaat om een onaanvaardbaar Franstalig nee op rechtmatige Vlaamse eisen. Wij vragen dat de politieke strijd en het maatschappelijke debat opnieuw prioritair wordt gevoerd rond de polen links-rechts progressief-conservatief. Zo krijgt Vlaanderen opnieuw een dynamisch politiek debat waarin het duidelijk wordt wat er echt op het spel staat. Wij geloven dat dergelijk verschuiving in het publieke debat noodzakelijk is, wil de progressieve linkerkzijde in Vlaanderen nog een rol van betekenis spelen. Het zal aan de linkerkzijde zijn om dergelijk wending aan het debat te geven

5) Natuurlijk heb je gelijk dat de bovenstaande situatie niet alleen aan SP.A of Groen! toe te schrijven is. Toch zou volgens ons helpen als je systematischer en duidelijker zou doen wat je ook in je reactie in De Morgen doet: de demarcatielijnen tussen Groen! en de N-VA duidelijk in de verf zetten. En zo nu en dan ook eens standpunten met Franstaligen zou delen. Je verwijst terecht naar Brussel. Is de houding van de N-VA waarbij de herfinanciering van Brussel in de media als een prijs

aan de Franstaligen wordt voorgesteld, eigenlijk geen regelrechte schande?